

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 120 Lel. | Negyed évre — — — 30 Lel.
Fél évre — — — 60 | Egyes szám ára — — — 2-50
Nyilttér soronként 10 Lel.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

Krisztusi szeretet és szellem.

Ma, a rémes és embervérben gázoló világháboru befejezése utáni hetedik esztendőben, az emberi gyűlölködések, gonosz szenvedélyek, indulatok ki-kitörő, magasra csapó lángjai még mindig óriási pusztítást, rombolást végeznek az emberi lelkekben. Mintha átok ülne az emberiségen: még ma is öldöklő fegyverekkel pusztítja egymást, még ma is agyarkodik, gyűlölködik egymásra. A keresztény népek is még ma sem olvadtak fel abban a magasztos emberies érzésben, melynek alapja, éltetője, fentartója a Krisztus tanításain alapuló embertestvéri szeretet. Még ma sem csendesedtek le a háboru által felkorbácsolt magas hullámok, melyek tajtékzó taraján mint törékeny sajka himbálódzik ideoda a krisztusi szeretet és szellem.

A különböző keresztény vallások papjaira hárul a nagy feladat: visszaállítani, általánossá tenni a krisztusi szeretet és szellem uralmát. Ők vannak hivatva megjavítani a háboru alatt s után eldurvult erkölcsöket, nekik, Krisztus szolgálóinak kell nemcsak szóval, hanem tettekkel és példaadásokkal is az emberek lelkéből a gyűlölködést, a bosszúállást s egyéb emberietlen tulajdonságokat kirtani, kigyomláni. A felekezeti és faji gyűlölködések, torzsalkodások, ellenségeskedések az űk jópéldáin kell, hogy hajótörést szenvedjenek.

Nézzünk jól magunk körül s meglátjuk, hogy a szószékről hirdetett krisztusi szeretet és szellem a mindennapi életfolyások ezerféle megnyilvánulásaiban hogyan festenek. Unos-untalan Janus-arcokat látunk.

De mégsem, mert itt-ott találkozunk igazán lélekemelő tettekkel, cselekedetekkel, a melyek biztos jelei annak, hogy nincs messze az az idő, amikor nemcsak a testvérek, jóbarátok, hanem a vallásfelekezettek is, a különböző emberfajok is megfogják érteni egymást.

Kolozsváron történt, hogy a nagy tudású Ferencz József unitárius püspök 90-ik születésnapját ünnepeelve, más felekezeti papok és vezetőférfiak is üdvözölték a patriárka kort ért ősz főpapot. Többek között dr. Hirschler József, az erdélyi katolikusok egyik kiváló reprezentánsa, pápai prelátus, aki beszéde befejeztével meghajolt az ősz főpap előtt s megcsókolta a kezét. Ugyanezt cselekedte dr. Balázs András, a róm kath. státus előadója is.

Az embertestvéri szeretetnek, tiszteletnek, a krisztusi szeretetnek és szellemnek milyen fényes példáját mutatta e két kiváló férfiú, amikor az ősz főpásztorban nemcsak az embert, a barátot, az aggastyánt, hanem Jézus tanításainak, vallásának igazi és hű szolgáját látta s becsülte meg.

Az ilyen s ezekhez hasonló szép és követésre méltó példák fogják a vallási s faji gyűlölködéseket megszüntetni s az igazi keresztény szellemet és embertestvéri szerete-

tet teljes diadalhoz juttatni, nem pedig azok az uszítások, amelyeket napjainkban — nézzünk csak jól körül — oly sűrűn látunk előfordulni. Vajha ugy volna!

ifj. Szántó Károly.

— **Nyugdíjazás.** Stefán Péter városi vámmellenőrt 10 évi városi szolgálat után, mert a román nyelvi vizsgán megbukott, nyugdíjazták. A szász nemzetiségű ellenőr havi 273 leu 75 bani nyugdíjat élvez. Amint hírlik közlebről újabb nyugdíjazások fognak történni a városnál.

— **Állami tisztviselők szabadjegye.** A közlekedésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint ezentul csak azok az állami hivatalnokok utazhatnak elsőosztályu szabadjeggyel, a kiknek az alapfizetése 1921. októberben az 1000 leut meghaladta.

A szászvárosi Magyar Párt tisztújító közgyűlése.

F. hó 9-én tartotta meg a szászvárosi Magyar Párt tisztújító közgyűlését a választókerület magyarságának nem nagy érdeklődése mellett. Mondanunk sem kell, hogy az a közönyösség, amely az immár harmadszor összehívott gyűlés iránt is megnyilvánult, kirívó volt. Csupán helyből circa 280 tag láttaozta a meghívót, de mindössze alig 40—50 választó jelent meg. Ennek dacára a közgyűlés a katonaság részéről kiküldött Medrea helybeli főhadnagy, a rendőrség részéről kiküldött Secerea János rendőrigazgató jelenlétében megtette a tisztújítást. A megválasztottak névsora a következő: Elnök Sebestyén Árpád, alelnökök Benkő Lajos és dr. Székely Ferenc, titkár Bede Sándor, jegyző Réthy István, pénztáros ifj. Makkay József, ellenőr Páris Albert, ügyész dr. Szöllösy János. A választmány tagjává a következők választattak meg: Bisztricsányi Ernő, Bodor János, id. Bocz Soma, Bus János, Szakáts Előd, Faragó Endre, Gergely Ferenc, ifj. Szántó Károly, Makkay Dániel, ifj. Papp András, Németh Lőrinc, Török Bálint, Szász Sándor, Triznyai István, Balogh Lajos, Gönczy Pál, Forray György.

A lozsádi magyar választók közül Gyenge Sámuel, Bökös József, a nagyrapoltiak közül Fekete János és Sándor Ernő, a tordosiak közül Gruja Farkas és Gruja Samu, algyógyiak közül Fábán Lajos és Lukács Ferenc, kudzsiriak közül Ráth János róm. kath. lelkész és Gyöngyösy Gyula választott be a választmányba.

Az egyhangu felkiáltással megválasztott pártvezetőség mandátuma 3 évre szól.

Felhívjuk a választókerület azon magyar tagjait, akik a párt kötelekébe még nem iratkoztak be, hogy ebbeli szándékukat az elnökségnél személyesen jelentsék s a tagsági könyvet is írják alá.

Sajnos, még számos magyar van, aki ezt elmulasztotta s amikor erre nyomatékosan

felhívjuk őket, figyelmeztetjük, hogy a Magyar Párt által a törvényes kerek között nyújtható előnyökben csakis párttagok, illetve ezek hozzátartozói részesülhetnek.

Lozsád, Tordos, Nagyrapolt, Algyógy, Kudzsir magyarsága a választmányba beválasztott 2—2 tag vezetése alatt pedig szintén készüljön megtartani az évi rendes tisztújító közgyűlést, megválasztván az elnököt, alelnököket, tisztkart és választmányt. A szászvárosi Magyar Párt elnöksége értesíteni fogja hogyan s mikor?

Ugy a gazdasági kamarák jelöltjeinek megválasztása, valamint a közigazgatási reform szerint ősszel megejtendő választások előtt állunk, s így arról is gondoskodni kell, hogy a magyar választók a választók listájából ki ne maradjanak. Mindenki személyesen érdeklődjék eziránt az illetékes hatóságoknál.

ifj. Sz. K.

Dr. Mailand Henrik

Dr. Mailand Henrik volt vm. tb. főorvos, járásorvos folyó évi július 31-én déli 12 órakor 70 éves korában váratlanul elhunyt.

Vármegyénkben, Algyógyon született 1855. november 3-án. Atyja néhai Mailand Henrik volt gyulafehérvári, majd dévai törvényszéki bíró, anyja véghlai Horváth Mária volt. Elemi és középiskolai négy osztályát a szászvárosi Kún-kollegiumban végezte; 1876-ban Kolozsváron gyógyszerési oklevelet nyert, majd magánuton végezvén a középiskola négy felső osztályát, 1880-ban Brassóban nyert érettségi bizonyítvánnyal a kolozsvári egyetemi orvosi fakultásra iratkozott be, ahol 1885. február 14-én orvosi diplomáját megkapván az év június 1-ig a kolozsvári egyetem élet- és közvegytani osztályán mint egyetemi tanársegéd fungált. 1885-ben Nagyküküllő megyében Szászkeéden és Oláhfaluban volt körorvos. 1886-ban Szentkeresztbányán volt bányorvos, községi és fürdőorvos 1888. nov. 1-ig, mely időben tért vissza újra vármegyénkbe, mint marosillyei járásorvos és vasuti orvosi tanácsadó. 1886. augusztus 26-án megnősült, feleségül vevén a szászvárosi ref. lelkész bájos leányát, ilyefalvi Incze Borbálát.

1891. április 22-én Dévára került mint járásorvos és városi orvos, 1903. óta mint törvényszéki orvos, 1904. óta vm. tb. főorvos, 1912. óta mint a József kir. herceg szanatorium tüdőbeteg dispanserjének vezetőorvosa, mindvégig megtartván vasuti orvosi tanácsadói állását.

Az 1918-as események, a román imperium, mely minden idegennek tetsző érdeken kiméletlenül gázolt át, őt is készületlen találta s bár barátai biztatására s az akkori bizonytalan helyzet dacára a hűségskült letette, ez az esemény vagy az ennek dacára őt ért mellőzés súlyos idegrázkódtatásnak tette ki az amugy is töprengő természetű embert.

Hosszabb betegeskedés után tért vissza újra

egészsége s munkakedve, hogy a megélhetéssel való küzdelmet felvegye s élte a remény, hogy nyugdíja, melyre oly páratlanul hosszú és lelkiismeretes közmunkásságával igazán rászolgált, pótolni fogja életszükségleteit.

És itt érte az utolsó csalódás, mert midőn nyugdíja folyósítását tudomásul vette, ez a cselédbérnek is kevés összeg áthuzta számításait, lelkében is a legsúlyosabban megbántotta ez az embertelen rendelkezés. Sárgaságba esett, majd szivgyöngülés is állott be s egyszerűen csak a sziv, amely mindennél ami szép, jó és igaz, hevesebben lüktetett s amely minden ember fájdalomával együtt érezni tudott, megszűnt dobogni.

Halála mély megdöbbenést keltett barátai és beteget körében.

Temetése f. évi augusztus 2-án délután történt meg nagy részvét mellett az ág. ev. egyház szertartása szerint. A sirnál dr. Robu Miklós megyei főorvos és dr. Szegő Ernő mondottak a gyászolókra mély benyomást tevő gyönyörű bucsuztatót.

Levél a malom alól.

Kedves Szerkesztő Ur!

A Brassói Lapok egyik közelebb megjelent számában egy jóízű tréfáról olvastam, mely nem régen Temesvárt keltett volna derűltséget, ha derűltségre némi fogékonyság még volna ebben a pipátlanná deválódott világban. Azt meséli az ujság, hogy három elegáns urat verekedésért a szintén megvert, de később utánpótlással erőrekapott rendőrségnek sikerült lefűlelni és előállítani. Az egyik verekedő bácsi a lapok szerint egy odaváló generalinspector, két társa azonban talán még sokkal generálabb inspector lehet, mert nekiket a rendőrség elhallgatta. Amint itt a malom alatt olvasom ezt a hirt, van időm (de nem angol értelemben) elmorfondirozni magamban azon, hogy a mai gyors iramban rohanó világban mily igényesek nemcsak az emberek, hanem (nem szólva a legigényesebbekről, a falukról) a kisebb városok is. Temesvár ne hordja fenn az orrát, Szászváros előbb termelt hasonló idilli jelenetet s mégsem kiabált tolvajt miatta. Nyiljatok meg nyájas fülek, tovább adom, amit a malomalji patkánynénikéktől hallottam elpletykálni. A malom t. i. a patkánytársaságnak olyanszerű benézőhelye, mint mondjuk a kétlábu társaságnak a Bendi-féle cserépgyűjtemény, hová időtlen idők óta szokása a nem időtlen társaságnak benézni egy kis friss hir-adás-vételre. Ezek a patkányok hozták a malomaljából ezt a mende-mondát: Egy szép délután egy szép hepe-hupás utcában feltűnt egy elegáns gummiköpenyes idegen ur, fel és alá sétálgatva, tovább menve, meg-megállva, jobbra, balra nézegetve, egy-egy kapulji kőbálványon le-leülve pihengetve, hogy a nézők szeme-szája elállott a kíváncsiságtól, lévén ez az utca arról híres, hogy emberemlékezet óta mindenkit megbeszélnek, aki csak végig megy rajta. Eltelt egy óra, másfél és talán az ur megorrontva, hogy ifju lányok is érdeklődnek már sétája iránt, ez érdeklődés honorálásául úgy viselkedett, hogy lett sikoltás, férfi népesség előhívás, rendőrök utáni lőtás-futás, rendőrmegjelenés, — és ami ilyenkor szokás. Eddig minden rendben van, csak a csattanó nem csattan. A továbbfejeményekről ugyanis csak homályos és egymással ellentétes híreket hoztak patkánynénikék. Egyik szerint a rendőrség az idegen urat kihallgatta, orvos-sal is megvizsgáltatta s aztán nyomban egy

híres szebeni palotába elszállásolta, nevét pedig családjára való tekintettel, amely egy közeli városban él, tapintatosan homályban hagyta.

Romantikus hajlandóságu szerkesztő ur bizonyára gyönyörűséggel élvezi a mese végén ezt a költői igazságszolgáltatást, de ennek elensúlyozására a másik verziót is megírom, mely kizárva a mindennapi életből a költői igazságszolgáltatást, azt meséli, hogy jobbra is csitt, balra is csitt, aztán semmiről sem tudok semmit.

Temesvárt talán másként történt? Szerkesztő urnak hive Pont.

Esperanto ünnepély Déván.

A dévai esperantisták f. hó 2-án d. u. tartották meg a hirdetett vizsgát, amelyen szépszámú közönség vett részt, betöltve az Eminescu (Bethlen) utcai áll. iskola vizsgatermét. A termet izlésesen kidiszították zöld galyakkal és esperanto zászlócskákkal. Az előszobában volt a kiállítás, amely élő bizonyítékot nyújtott az esperanto elterjedéséről úgy az irodalom különféle ágaiban, mint a hirlapírás terén, valamint az ipar és kereskedelemben.

Az ünnepély Costa-Nicor Lucretia urnő bevezető szavaival vette kezdetét. Román nyelven szellemesen ecsetelte az esperanto jelentőségét és kapcsolatait a román nyelv és irodalommal, valamint nagymérvű elterjedését külföldön és románában, ahol az esperantisták Ő fensége Carol trónörökös védnöksége alatt állanak. Ezután az „Esperanto“ c. dallamos, marsszerű esp. himnus következett, melyet a fiatal esperantisták Maier tanító vezetésével kifogástalanul énekeltek 4 hangon. Hajdu Mariška Zamenhofnak az esp. nyelv megalkotójának „La vojo“ „Az út“ c. eredeti költeményét szavalta olyan ügyesen, hogy a nyelvet nem értők is követni tudták a gondolatok változatosságát a hanghordozásból s a diszkrét arcjátékból. Majd Ander Antal tanár tartotta meg román, magyar és esperanto nyelvű ismertetőjét, kimutatta a nemzetközi nyelv lehetőségét és szükségességét. Majd példákkal igazolta, hogy az esperantisták világszövetsége már most biztosít olyan előnyöket, amiket egy más nyelv által nem érhetünk el. Ezután az énekkar elénekelte az „Eltörött a hegedűm“ c. magyar nótát esp. nyelven. Majd Dubovszky Pál szavalta el hatásosan Petőfi „Őrült“-jét.

Az esp. vizsgát Rózsahegyi J. vezette, aki növendékei tudására büszke lehet. E vizsga egyúttal jó propaganda is volt, amellyel igazolta a nyelv könnyűségét. Ügyesen mutatták be a közönségnek az esp. főszabályait, egyszerű név- és igeragozását, szóképzését. Meglepően gyorsan fordítottak úgy esperantora, mint esperantoról. És mindezt 8 hét alatt sajátították el olyanok, akik nappal nehéz testi munkát végeznek, este pedig pihenés helyett e szellemi munkában találtak enyhülést és élvezetet. Dicséretre és követésre méltó példa. Bár megszívelné minden ifju kereskedő és iparos, aki az esp. segélyével utra kelhet a világ bármely országa felé, mert mindenütt talál esp. nyelven beszélő kartársakra. Végül Fodor Aladárné esp. nyelven és magyarul mondott köszönetet úgy a közönségnek a szives érdeklődésért, mint a szereplőknek és tanítványoknak a közreműködésért. Egyben felhívta az érdeklődők figyelmét az esperanto kurzusokra, amiket a közeljövőben fognak szervezni. Az ünnepély a „Tagigo“ c. eredeti esp. dal eléneklésével ért véget.

NAPI HIREK.

— Nagy Károly és Ugron István a keresztény világkongresszuson. Stocholmban augusztus 19-én nyílik meg a gyakorlati kereszténység világkongresszusa. A kongresszuson egyházi vonatkozású gazdasági, társadalmi és erkölcsi kérdésekről fognak tárgyalni. Az előadók között szerepel Luther német kancellár, Macdonald volt angol miniszterelnök, a svéd Nordenskjöld, az angol Dickinson, Magyarországról Raffay Sándor evangélikus és Ravasz László református püspök. Erdélyt Nagy Károly református püspök és Ugron István fogják képviselni.

— Uj ügyvéd Petrozsényben. Dr. Brigner Marin, ki a kolozsvári ügyvédvizsgáló bizottság előtt kitűnő eredménnyel tette le az ügyvédi vizsgát, a napokban nyitotta meg irodáját Petrozsényben.

— Egyik miniszter a másik ellen. A belügyminiszter elrendelte a múlt év végén, hogy azok a városok, melyeknek külön adószedő hivataluk van, nem kötelesek a kincstári adóhivatal fenntartásához hozzájárulni. A pénzügyminiszter utasította a kir. adóhivatalokat, hogy amennyiben a városok nem hajlandók a kir. adóhivatalok lakbéréit fizetni, úgy az adóhivatal az általuk a városok részére beszédett adókból vonják azt le. Szászváros városa e sérelmes rendelkezés ellen a semmitő székhez fordult.

— Uj ügybeosztás a városi tanácsnál. Dr. Muntean Eugen és Belei Viktor városi tanácsosok beosztott munkakörüket tanácsi határozat alapján kölcsönösen kicserélték. Dr. Muntean ezentul ellátja a város gazdasági ügyeit, míg Belei tanácsos a közjogi, anyakönyvi, szegény, ipar, illetőségi és építészeti ügyeket referálja és intézi el.

— A választók összeírása. A közeledő községi választásokkal kapcsolatosan Szászvárosban is kezdetét vette már a választók összeírása, amely hivatalból történik. A választói listában mindazon 21 évet betöltött férfiak lesznek véve, akik legalább egy éve itt laknak s állampolgárok. Fölvétele iránt mindenki érdeklődhetik a polgármesteri, illetve körjegyzői hivatal helyiségében. Ez annál is inkább érdeke mindenkinek, amennyiben ez a lista fogja képezni alapját a képviselőválasztásoknak is.

— A római katolikus egyháztanács, iskolaszék és egyházközségi képviselőtestület mandátuma aug. 20-án lejár. Az egyházközség szeptember 6-án fogja megválasztani az egyházközség világi elnökét és 18 képviselőt. A választáson szavazati joggal bir minden 21 évet már betöltött önálló férfiú. A választók névjegyzéke aug. hó 15-től ki lesz függesztve a róm. kath. templomajtó hirdetőtábláján. Az egyháztanács iskolaszék tagjait az uj képviselők választják saját kebelükből, kiknek száma az egyházi törvénykönyv alapján városunkban a lelkiessel együtt 10.

— Nemzeti párti gyűlés Déván. A nemzeti párt Déván augusztus 16-án nagy gyűlést tart, melyen részt fognak venni a nemzeti párt hivein és vezetőin kívül az egyesült opozíció többi tagjai is, a parasztpárt tagjai. A gyűlésen a dévai vezetőkön kívül beszélni fognak még: Jorga Miklós, dr. Maniu Gyula, C. Corgetoianu, Vaid-Voevoch Sándor és Mihalache parasztpárti vezér. A gyűlést nagy érdeklődés előzi meg.

— Rekord bortermés Magyarországon. Szakértő körökben az ez évi magyarországi bortermést 4—6 millió hektóliterre becsülik, a tavalyi 2 millió hektóliter terméssel szemben.

— **Átszervezik a pénzügyőrséget.** Az „Ellenzék” írja: Mivel a regáti államháztartás nem ismeri a pénzügyőri szervezetet, az erdélyi pénzügyőrségek felett az imperium változás óta állandóan ott lebeg a felosztás Damokles-kardja. Régi, kiterjedt hatáskörüket elvesztették s a szokásos pénzügyőri jutalékok — ami jövedelmüknek tekintélyes részét képezte — 6 év óta nem folyósítja az állam s szintén maguk kell gondoskodjanak ruházatról is. Ugy látszik, a pénzügyőrök bizonytalan helyzetén van hivatva változtatni a pénzügyminiszternek a megyei pénzügyigazgatóságokhoz most érkezett leirata, mely szerint a pénzügyőrségek továbbra is fennmaradnak, mert az államnak az eddig szabadforgalomban levő egyes cikkekre is kiterjesztett monopolizálása fokozott mértékben szükségessé teszi ennek a szervnek a fennmaradását. Az újonnan átszervezett pénzügyőrségek eddigi hatásköre azonban változást fog szenvedni. A jövőben ugyanis, amint a megyei pénzügyigazgatóságoknak szoros szerve fog szerephez jutni a fogyasztási adók ellenőrzésével kapcsolatban. Sőt, amint értesültünk, más adóknak a felülvizsgálására is a pénzügyőrségek fognak megbízást kapni. Egyes verziók szerint a pénzügyőri szervet új formájában a regátban is meghonosítják s egyidejűleg a pénzügyőri fizetések rendezését is megkezdik.

— **Hány földmivelői kamarai választó van Szászvároson?** A lista szerint 35 román, 13 szász és 5 magyar. A magyarok közül Barcsi János, Bocz Soma, Kétes Sándor, Gönczy Ödön, Fábián János. A választás a helybeli járásbírósnál f. hó 25-én lesz. Aki nem szavaz le, az 500 leu-ig terjedhető pénzügyi büntetésben részesül.

— **Családok öröme.** Végre örömmel jelenthetjük, hogy az évenként megismétlődő villamos mizéria ez évi nyomorusága véget ér. E hét végére a nagy gép teljesen reparálva fog munkába állni s így a városi világítás mécsyszerű pislogását felfogja váltani egy megfelelő fényt szolgáltató időszak. Meddig? Addig, míg újra reparálni kell.

— **Az idén az orosz gabona versenyével is számolni kell.** Az orosz gabona-termés a szovjetkormány jelentései szerint 9 millió tonnával haladja meg a tavalyit. A szovjet már előkészületeket tett arra, hogy az orosz gabona ismét elfoglalja régi versenypozícióját az európai piacokon. Ez a törekvése szerencsésen összeesik az északamerikai kontinens gyenge termésével. Miután a szovjetet fontos propagandaérdekek is fűzik gabonaexportjának lebonyolításához, számíthatunk arra, hogy az orosz buza akkor is nagyobb tömegekben kerül az idén piacra, ha a 9 milliós többtermésről szóló hírek tuzottak volnának.

— **Ex libris. (Edition Lepage).** Néhány hónap óta rendkívül érdekes havi folyóirat jelenik meg „Ex libris” címmel Kolozsváron. Ez a folyóirat közli mindazoknak az irodalmi és tudományos könyveknek ismertetését, amelyek a magyar, román, francia, német és angol könyvpiacon megjelennek. És pedig úgy, hogy minden könyvet azon a nyelven ismerteti, amelyben a könyv írva van. Nélkülözhetetlen utmutató ez a felsorolás mindazok számára, akik az „intelligens” jelzőre igényt akarnak tartani. Az „Ex libris” egész románia egyetlen négy nyelvű bibliográfiai folyóirata, a komoly könyvedvelők, könyvolvasók lapja. Az „Ex libris”-nek eddig négy száma jelent meg és mind a négy száma komoly figyelmet érdemel. Előfizetési ára egész évre 120 leu. Számonként 20 leu. Megrendelhető Lepage-nél Kolozsvárt.

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA”-ban.

Ma vasárnap, aug. hó 16-án
délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor

COSMOPOLIS

Társadalmi dráma 7 felvonásban.
A nemzetközi arisztokrata világ életéből
merített modern életkép, telve raffinált
szelmi intrikákkal. Főszereplők:

**Elena Linda, Elena Sangró,
Albert Capozzi.** Ezenkívül:

ZIGOTTO

mint péklegény.

— **Szétszéled a dévai betegsegélyző pénztár.** A dévai betegsegélyző pénztár a volt „Centrál” kávéház, vendéglő és szálló helyiségeiben rendezkedett be nem is olyan régen. A tulajdonos Moldován Sándor, azonban a bérletet nem akarta meghosszabbítani, amelyből aztán per lett. A pert a betegsegélyző most elvesztette, úgy, hogy szept. 15-én ki kell ürítenie az épületet. Tekintettel arra, hogy Déván ilyen nagy épületet a betegsegélyző nem kap, úgy határozták, hogy a régi épületben elhelyezik a tisztviselők felét, mintegy 20-at s a többi vidékre teszik ki. Így a központi tisztviselők közül a petrosényi, lupényi, vulkáni, szászvárosi, vajdahunyadi, brád és kudzsiri kirendeltségeknek is jutna, sőt az is tervbe van véve, hogy Hátszegen is kirendeltséget létesítenek. Vidéken természetesen csak a nyilvántartást és a járulékkirovást vezetnék, a könyvelés továbbra is Déván maradna.

— **Panasz.** L. G. J. crajovai kereskedő panasolja, hogy a Maroson átvető gyal mári vashid vámosa az áthaladó autók utáni vám beszedését úgy látja biztosítva, hogy hirtelen leereszti a sorompót s így könnyen balesetnek lehet okozója. Azonkívül jegy, cédua, bárca stb. nélkül, csak úgy szóbeli bemondással kéri a vámot. Tőle is 20 leut kért az autója után. Lehet, hogy annyi jár, lehet, hogy nem, de minden esetre valamelyes bilétát, amelyen rajta van az ára, sorszám stb. kellene kiadni. Hogy miként számlol el a vámos a jegy nélküli rendszerrel, az ő dolga. Felhívjuk az illetékesek figyelmét erre a panaszra.

— **Milyenek kell lenni a férfinek s milyenek nem?** Marosvásárhelyről kaptuk az alábbi sorokat: K. Főszerkesztő Ur! Aug. hó 2-ikán (31 sz.) megjelent lapja egész véletlenül kezembe került. Nagy érdeklődéssel olvastam: Milyenek kell lenni az asszonynak s milyenek nem? c. közleményt. Én — mert a főszerkesztő ur indirekt mintegy fölhatalmazott — megírom, milyenek kell lenni a férfinek s milyenek nem? Pénz legyen a zsebében s szellem a fejében. Csókra mohón vágyó, ne ne csak szivarat rágó. Daliás legyen, ne szük, beteg mellű. Legyen mindig elég a vágott dohánya. Nyílt könyv egész multja, hogy az asszony elolvasni tudja. Titkos poéta ne legyen, ilyentől az asszonyt őrizze az isten. Ur legyen ő otthon, de csak

akkor, ha elment az asszony. Zsarnokságot tűrő, szépen otthon ülő. Nőcsika. — A levélben magát megnevező s pontos lakcímét is közlő urhölgy sorait készséggel közöltük. az utolsó két mondatra azonban megjegyezzük, hogy kissé furcsán hangzik s jó hogy nem toldatott meg azzal, hogy míg a bizonyára korzózni, zsurozni elment asszony odavan, a férfi harisnyát stoppoljon, gyermeket ringasson, ebédet főzzön, gyerekpelenkát mosson s hamár „zsarnokságot tűrő”-nek kell lennie, még azt is nyugodtan elviselje, hogy b. neje önagsága és oldalbordája egy másik ilyen diszpéldánnyal (hisz' ez férfi ideálja) flörtöl. Egyébként ismeretlenül is üdvözlőtünk küldjük a bizonyára rózsás, de hegyes karmocskákkal bíró zsarnokságra hajló levélíróknak s a férfi nem nevében biztosítjuk arról, hogy mi mindnyájan „csókra mohón vágyók” vagyunk s különösen ha az egy kedves, bájos és vonzó arc eperajkáról kiálkozik felénk. (Ejnye, ejnye, szerkesztő ur, javuljon meg kérem! Szedő gyerek.)

— **A vasuti vezérigazgatóság rendelete az idegen valuták átszámításáról.** A vasuti vezérigazgatóság körrendeletet adott ki, amely szerint a nemzetközi forgalomban az aranyfrankot, svájci frankot és a lengyel zlotyt 40 papirleuval kell átszámítani. Megváltozott az osztrák silling és a magyar korona átszámítási árfolyama is. Osztrák sillingért ezentul 30 leut, 100 magyar koronáért pedig 30 banit számít a vasut a fuvardijak elszámolásánál.

— **Olcso liszt! A bánátkomlói Birtler-féle hengermalom itteni lisztrak-tarába az első szállítmány olcso, ki-próbált, jóminőségű liszt megérkezett.**

— **Az Orient Express új dijszabása.** A vasuti vezérigazgatóság szerint az Orient Express menetdíja francia frankokban a következők: Arad—Budapest 166.90, Arad—Bécs 373.10, Arad—Páris 1182.45. A személypodgyász minden tíz kilogrammjáért a következő díjak fizetendők: Arad—Budapest 4, Arad—Bécs 9.40, Arad—Páris 43.90 francia frank. Ehez 1.50 frank kezelési költség, a Budapestre feladott vagy Magyarországon keresztül tranzitált csomagok után további 1,50 francia frank járul.

— **Az aratási időre felfüggesztették a végrehajtásokat.** A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett közegeihez, hogy amíg a mezőgazdasági munkálatok befejezve nincsenek, függeszék fel a falvakban az adók behajtását, hogy a gazdák az aratási munkákat nyugodtan végezhesék be. Ezt a rendeletet a küszöbön lévő mezőgazdasági kamarai választásokkal hozzák összefüggésbe.

— **Feltalálták a törhetetlen üveget.** Egyik eszperantó nyelvű folyóirat ad hirt erről a szenzációs találmányról, amely már régóta foglalkoztatta a vegyészeket. Most végre Pollák és Ripper osztrák vegyészeknek sikerült sürített ureumból megfelelő eljárással előállítani. Az organikus üveg, amint a feltalálók elnevezték, tisztaság és átlátszóság tekintetében kiállja a versenyt a régivel, úgy, hogy optikai műszerek készítésére is kiválóan alkalmas.

— **Rendelet a hajtó- és körvadászokról.** A földművelésügyi minisztérium vadászati osztályához állandó jelentések érkeztek arról, hogy a vadállományban hirtelen csökkenés állt be a tulságba vitt vadászatok miatt. A minisztérium most rendeletet adott ki, hogy egyazon vadászterületen évente csak egyszer szabad hajtó-, vagy körvadászatot tartani, természetesen a vadászati törvény általános intézkedéseinek figyelembevételével.

VIDÉKI

Előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellenesetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Eladó komplett ebédlő berendezés, Wertheim-pénzszekrény, különféle butorok, konyhaberendezés, kályhák és háztartási felszerelések. Megtekinthetők Weisz Dezsőnél Orăștie, Viz-utca 3. sz. 23 1—

Három, a német iskola feisebb osztályait látogató leányaim részére bármilyen nemzetiségű jó házban étkezést és lakást keresek. — Ajánlatok Wollmann Adolf címén, Calan—Crișeni küldendők. 21 1—2

Szászvárosi Könyvnyomda

Részvény-Társaság

■ elvállalja bármilyen mű nyomtatványok, részvények, művek, folyóiratok, stb. legmodernebb stíluszerű előállítását, ennek

Könyv és papírkereskedése

■ bővelkedik a legnagyobb választékban irodai, iskolai kellékekben, folyóiratok, valamint az irodalom legjobb műveiben stb. a legutányszabott árak mellett

Vásárolnék vagy bérelnék a szászvárosi határban fekvő 6—10 holdas prima szántóföldet. — Cim: Vlád Rudolf vendéglős, Szászváros.

Uj menetrend junius 1-étől.

Szászvárosra érkező vonatok:

Tövis felől:	263. sz. személy éjjel	1:01 óra
" "	201. " gyors	" 2:00 "
" "	259. " személy d. e.	9:57 "
" "	261. " személy d. u.	17:20 "
Alkenyerről Dévágig iskola- illetve munkásvonat	reggel	6:05 "
Arad felől:	264. sz. személy éjjel	3:20 "
" "	202. " gyors	4:19 "
" "	260. " személy d. e.	11:29 "
" "	262. " személy d. u.	18:22 "

Orient expressek itt nem állnak meg! Az utazó közönség tájékoztatására közöljük, hogy a helybeli „Mercur” autóforgalmi vállalat sötétzöld autobusa minden vonat-hoz a „Central” előtti állomáshelyről az egyes vonatok érkezése előtt 25 perccel indul. — Vidékre is bérelhető.

Ábrahám Manónál

Főtér 13 sz. alatt kitűnő minőségű lisztet, úgy vizimalmit, mint gőzmalmit, valamint tengerit, tengerilisztet, korpát, a legelőnyösebben vásárolhat. 3 6—

Költözködés miatt eladó egy hálószoba butorzat. Áll: 2 ágy, 2 szekrény, 2 éjjeli szekrény, 1 nagy márványlapos, tükrös mosdószekrényből. Bővebbet Kartmann Dániel vendéglősnél Szászváros, „Central” szálloda. 15 3—4

Szöllősy üveg- és porcellán kereskedése Szászváros.

Alapított 1812-ben.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, u. m.: Táblaüvegek, disztárgyak, világítási cikkek, villanykörték, üvegezések, képkerekezések stb. Jutányos árak! 225 13—

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 13 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéke”-t

Előfizetési ára: egész évre 120, félévre 60, negyed évre 30 leu. Hirdetési olcsók!

LÖWY SÁNDOR, Petroșeni

Kézmű, textiláru és készruha-raktár nagyban és kicsinyben.

Nagyérdemű vevőimet van szerencsém értesíteni, hogy tekintettel az előre haladott idényre, a következő árakban készitek elsőrendű férfi ruhákat hozott szövetekből:

I. o. munkával mindent kézivarrással	800 L-ért
II. " " "	590 "
III. " " "	440 "

Hozzávalókat igen olcsón számítok.

Ezen munkaárak csupán folyó hónapban vannak érvényben.

Kiváló tisztelettel:

127 33—

Löwy Sándor Versenyáruháza Petroșeny.

Értesítések!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli Dörner és Lewitzky társas cégből békés uton kiváltam s a helybeli F. F. Widmann céggel társultam.

Lewitzky József.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy F. F. Widmann cég alatti divatáru üzletembe Lewitzky József urat társul vettem s azt ezentul

Widmann és Lewitzky

törvényszéki legbejegyzett cég alatt folytatjuk.

őzv. Widmann Frigyesné.

Uj cégünket ajánljuk a n. é. közönség szives pártfogásába. — Raktáron: Scherg-féle bel- és külföldi szövetek, vásznak, karton, grenadin, szabókellékek, kötött és szövött áruk nagy választékban, legolcsóbb napi árban. — Szolid és pontos kiszolgálás! Tisztelettel:

Widmann és Lewitzky

divatáru kereskedők, Orăștie-Szászváros
Vásár-utca 10. sz. 14 3—3